

Tích truyện Pháp cú - Phẩm 3 (Phần 3/9)

ISSN: 2734-9195

14:44 03/04/2024

Tập "Tích truyện Pháp cú" này được dịch theo bản Anh ngữ "Buddhist Legends" của học giả Eugène Watson Burlingame.

Tích truyện Pháp cú - Phẩm 3 (Phần 3/9)

Tập "Tích truyện Pháp cú" này được dịch theo bản Anh ngữ "Buddhist Legends" của học giả Eugène Watson Burlingame. Nhà học giả này đã căn cứ trên nguyên tác Pháp Cú Sớ Giải (Dhammapada Commentary) bằng tiếng Pàli.

Tích truyện Pháp cú - Phẩm 3 (Phần 3/9)

3.Một Tỳ Kheo Bất Mãn

Tâm khó thấy, tế nhị ...

Phật dạy câu này khi ngụ tại Kỳ-Viên vì một Tỳ-kheo bất mãn.

Tại Xá-vệ, con của một chưởng khố đến vị Trưởng lão thường khát thực tại nhà mình, xin dạy con đường giải thoát phiền não. Trưởng lão khuyên anh ta hãy bố thí những thứ như thức ăn chia theo phiếu, thức ăn ngày rằm và ba mươi, phòng xá trong mùa mưa đến an cư, y bát và những nhu cầu khác. Ngài còn dạy thêm nên chia tài sản ra làm ba, một phần để làm ăn sinh sống, một phần dành cấp dưỡng cho vợ con và phần thứ ba cúng dường Tam Bảo.

Anh ta thi hành đúng lời dạy, rồi đến gặp lại Trưởng lão, hỏi xem còn phải làm điều gì nữa. Ngài dạy anh tuân giữ Tam quy Ngũ giới. Và anh hỏi tiếp thì được khuyên giữ mười giới, cứ thế anh hoàn tất từ từ việc công đức này đến công đức khác nên được gọi là Anupubla.

Anh lại tiếp tục hỏi Trưởng lão và được dạy là nên xuất gia. Lập tức anh từ bỏ thế gian đi tu, và dưới quyền dạy dỗ của một Giáo thọ sư thông thuộc tạng Luận và một Giám luật thông thuộc tạng Luật.

Sau khi làm tròn bốn phận anh đến vị Giáo thọ thừa thỉnh và được dạy bảo theo tạng Luật:

- Trong giáo lý Phật đà điều này đúng pháp, điều kia không đúng pháp.

Nếu thừa thỉnh với vị Giám luật thì cũng được dạy bảo theo tạng Luật:

- Trong giáo lý Phật đà điều này chính đáng, điều kia không chính đáng.

Thời gian trôi qua, anh chán nản vì cảm thấy khó nhọc với nhiệm vụ tu sĩ. Anh muốn giải thoát mà giờ đây ngay cả chỗ để duỗi thẳng tay cũng không có. Sống đời cư sĩ có khi cũng được giải thoát phiền não. Vì thế anh có ý định hoàn tục.

Từ đó anh bất mãn và khó chịu trong lòng, thôi không tu tập ba mươi hai yếu tố thân nữa, và cũng không nghe lời dạy bảo nữa. Mặt anh trở nên hốc hác, da dẻ nhăn nheo, nổi gân xanh, mệt nhọc đè nặng, ghê chóc đầy người. Những người tu tập và Sa-di hỏi thăm, anh cũng kể thật là đang bất mãn.

Họ cho vị Giáo thọ và Giám luật của anh hay, và hai vị này đưa anh đến Thế Tôn. Anh thuật lại tâm tư mình cùng ý định hoàn tục, Phật bảo:

- Tỳ-kheo! Nếu ông chỉ canh chừng được một việc mà thôi, thì khỏi phải cần để ý đến những việc khác.

- Việc đó là gì, thưa Thế Tôn?

- Ông có thể canh chừng tâm ý của ông chăng?

- Dạ được, bạch Thế Tôn.

- Vậy thì ông chỉ canh chừng tâm của ông.

Rồi Thế Tôn nói Pháp Cú:

(36) Tâm khó thấy, tế nhị,

Theo các dục cuồn quay,

Người trí phòng hộ tâm,

Tâm hộ an lạc đến.

* (Còn tiếp) ❀❀❀

Nguồn: “Tích Truyện Pháp Cú” được Thiền viện Viên Chiếu dịch theo bản Anh ngữ “Buddhist Legends” của học giả Eugène Watson Burlingame.